

IXKa (...)

UZASADNIENIE

S. P. oskarżony został o to:

że w dniu 28 czerwca 2017 roku w miejscowości B. P., gm. B., będąc wcześniej prawomocnie skazanym przez Sąd Rejonowy w Kielcach sygn. akt XIIK 1500/09, XIIK 2160/10 w O. sygn. akt VIK 877/04, za prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości i pomimo wydanej decyzji nr (...)5520-5-448/09 przez Starostę (...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, kierował w ruchu lądowym pojazdem marki F. (...) o nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości 0,73 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o przestępstwo z art. 178a § 4 kk i art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Kielcach wyrokiem z dnia 25 czerwca 2018 roku w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu S. P. aktem oskarżenia uznał za winnego tego, że: w dniu 28 czerwca 2017 roku w miejscowości B. P., gm. B., na drodze publicznej, znajdując się w stanie nietrzeźwości przy stwierdzonym 0,73 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...), będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości wyrokami: Sądu Rejonowego w Kielcach sygn. akt XIIK 1601/09, XIIK 1500/10, XIIK 2160/10 i Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim sygn. akt VIK 877/04 oraz nie stosował się do wydanej przez Starostę (...) decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi z dnia 06.10.2009 roku nr KT.I.5520-5-448/09, tj. czynu stanowiącego przestępstwo z art. 178a § 4 kw zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności:

II. na podstawie art. 42 § 4 kk orzekał wobec oskarżonego S. P. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

III. na podstawie art. 43a § 2 kk orzekł wobec oskarżonego S. P. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej;

IV. na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego S. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 340 złotych tytułem kosztów sądowych, w tym 180 złotych tytułem opłaty od orzeczonej kary.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, który zaskarżył go w całości i zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania mogącą mieć wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

a. art. 7, 410, 424 § 1 pkt 1 kpk w zw. z art. 2 § 2 kpk poprzez nienależyte rozważenie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności wyjaśnień oskarżonego S. P. oraz świadka G. P. i w konsekwencji nienależyte poczynienie ustaleń w zakresie strony podmiotowej czynu, niedostrzeżenie braku świadomości oskarżonego, co do stanu nietrzeźwości, w sytuacji gdy z wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadka G. P. wynika, że w ogóle nie zdawał sobie sprawy z tego, iż w chwili zderzenia znajduje się pod wpływem alkoholu, w konsekwencji zaskarżonego orzeczenia nie sposób zaaprobować;

b. art. 413 § 2 pkt 1 kpk poprzez nie wskazanie w opisie czynu zarzucanego, formy winy i postaci zamiaru z jakim działał oskarżony, w związku z tym wskazanym opis nie spełnia wymogów dokładnego określenia przypisanego czynu;

c. art. 7, 410, 424 § 1 pkt 1 kpk w zw. z art. 2 § 2 kpk poprzez nierozważenie lub niedostateczne rozważenie wszystkich ujawnionych okoliczności faktycznych dotyczących strony podmiotowej i przedmiotowej czynu, także okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary, w szczególności w zakresie zachowania się oskarżonego w chwili czynu i po jego popełnieniu, co w konsekwencji doprowadziło do orzeczenia rażąco niewspółmiernej kary i środków karnych;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść, wyrażający się w zupełnym pominięciu okoliczności faktycznych ujawnionych przez Sąd lub niedowartościowaniu okoliczności składających się na stopień społecznej szkodliwości, mimo, że wynikają z materiału dowodowego uznanego przez Sąd za wiarygodny, w szczególności, wyższej konieczności nie stworzenia realnego zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu lądowym, jak również pominięciu istotnych okoliczności dotyczących postawy oskarżonego, a w konsekwencji błędnym wnioskowaniu, jakoby względy wychowawcze oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa uzasadniały orzeczenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku;

3. rażąco niewspółmierność kary i środków karnych.

Podnosząc powyższe zarzuty wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu;

ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie ma racji apelujący, gdy uważa, iż sąd I instancji obraził przepisy postępowania art. 7 kpk, art. 410 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 kpk w zw. z art. 2 § 2 kpk w sposób wskazany w punkcie 1 a/ zarzutów apelacyjnych. Wbrew stanowisku autora apelacji Sąd Rejonowy zebrany w sprawie materiał dowodowy poddał wszechstronnej i całościowej ocenie nie zawierającej żadnych błędów natury faktycznej lub logicznej. Swoje stanowisko sąd meriti przedstawił w uzasadnieniu spełniającym wymogi art. 424 § 1 kpk. Wszystkie dowody ujawnione na rozprawie zostały poddane szczegółowej ocenie, w tym również wyjaśnienia oskarżonego i zeznania świadka G. P..

W żadnym razie z tych dowodów nie można, tak jak tego życzyłyby sobie skarżący, wyprowadzić wniosku o braku świadomości oskarżonego, co do jego stanu nietrzeźwości w chwili prowadzenia pojazdu. Apelujący odwołuje się wybiórczo tylko do części materiału dowodowego mającego potwierdzać lansowaną tezę, pomija natomiast dowody podważające tą tezę w postaci samych wyjaśnień oskarżonego z k. 27 i korespondującą z tymi wyjaśnieniami informacją zawartą w protokole badania trzeźwości (k. 2v). Z dowodów tych wynika, iż spożycie deklarowanego przez oskarżonego alkoholu miało miejsce nie o godz. 6.00, lecz około godz. 10.00, a więc odmiennie od wskazywanego w wyjaśnieniach z rozprawy. Ponadto nie można nie zauważyć, że wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie czasu, ilości i rodzaju spożytego alkoholu nie można przyznać waloru wiarygodności z innych względów natury zasadniczej. Stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu u oskarżonego wykazane badaniami wynosiło 0,73 mg/l, 0,76 mg/l i 0,69 mg/l, a więc wahało się w okolicach 1,5‰. Podnosi się w literaturze przedmiotu i jest to obecnie wiedza praktycznie powszechna, że dorosły człowiek o wadze od 70 do 75 kg osiąga stan po użyciu alkoholu (od 0,2 do 0,5‰) po wypiciu kieliszka wódki, lampki wina lub dużego kufła (0,5 l) piwa, a poziom około 0,6‰ alkoholu we krwi osiąga się po wypiciu trzech takich porcji (A. Święcicki, Podstawowe wiadomości o alkoholu i alkoholizmie, Warszawa 1977, s. 12). Podaje się, że stężenie alkoholu we krwi po upływie 1,5 godziny od spożycia 1 kufła (300 ml) piwa wynosi przy wadze ciała 70 kg - 0,27‰, przy wadze 85 kg - 0,22‰, i przy wadze 100 kg - 0,20‰, 2 kufli piwa odpowiednio: 0,46‰, 0,44‰ i 0,37‰, a 3 kufli piwa odpowiednio: 0,71‰, 0,66‰, 0,57‰ (W. Nasiłowski, Alkohol a odpowiedzialność kierowcy, Warszawa 1970, s. 52-53). Powyższa wiedza, uwzględniając nie kwestionowane w sprawie wyniki z badania oskarżonego urządzeniem kontrolno-pomiarowym (k. 2), w sposób jednoznaczny prowadzi do wniosku, iż wyjaśnienia oskarżonego w zakresie czasu, ilości i rodzaju spożytego alkoholu są nieprawdziwe, a tym samym nie mogą one stanowić podstawy do czynienia ustaleń w sprawie. Co oczywiste również w zakresie deklarowania przez oskarżonego, iż nie czuł, aby był w stanie nietrzeźwości. Tylko marginalnie należy zauważyć, że o ile w sytuacjach granicznych, stężeń bliskich stanowi po użyciu alkoholu oparcie się na wyjaśnieniach oskarżonego i zeznaniach świadków nie posiadających wiedzy medycznej może mieć istotne znaczenie dla oceny

świadomości znajdowania się w stanie nietrzeźwości, a w konsekwencji zamiaru, to w przypadkach gdy stężenia te, a tak było w przedmiotowej sprawie przekraczają około 3- krotnie próg pomiędzy stanem po użyciu, a stanem nietrzeźwości, wskazując na stan upojenia alkoholowego, odwoływanie się do takich dowodów jako wiarygodnego materiału dowodowego nie mogło być skuteczne, a jest wręcz naiwne.

Nie jest zasadny również zarzut obrazy przepisów art. 7 kpk, art. 410 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 kpk w zw. z art. 2 § 2 kpk w sposób wskazany w punkcie 1 c/ zarzutów apelacyjnych oraz będący niejako jego konsekwencją zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Podnosząc zarzut obrazy przepisów postępowania skarżący nie wskazał i tak do końca nie wiadomo, których okoliczności faktycznych dotyczących strony przedmiotowej i podmiotowej, a korzystnych dla oskarżonego przy wymiarze kary i środków karnych, według apelującego, Sąd Rejonowy nie rozważył, albowiem autor apelacji wprost o nich nie napisał. Zachowanie oskarżonego w chwili czynu i jego po popełnieniu czynu nie charakteryzowało się żadnymi nadzwyczajnymi i to pozytywnymi elementami, które mogłyby być przez sąd a quo dodatkowo uwzględnione na jego korzyść. Miejsce i czas kierowania pojazdem mechanicznym zostały przez sąd I instancji wzięte pod uwagę, a ponieważ przestępstwa z art. 178a § 4 kk i art. 180a kk mają charakter formalny, to fakt nie stworzenia jakiegos konkretnego, realnego zagrożenia bezpieczeństwa nie może mieć fundamentalnego znaczenia dla oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu.

W żadnym razie nie zasługuje na uwzględnienie argument wskazujący na „wyższą konieczność” po stronie oskarżonego wynikającą z konieczności ratowania kolegi mającego leżeć „w pełnym słońcu”. Abstrahując od braku po stronie obrony inicjatywy, co do sprecyzowania tej okoliczności, wykazania osoby której ta pomoc miała dotyczyć, przyczyn zasłabnięcia, osoby (osób) która miała rzekomo zawiadomić o tym fakcie i dlaczego akurat oskarżonego, to w żadnym razie okoliczności przedstawione w depozycjach oskarżonego i świadka G. P. w niczym nie usprawiedliwiały złamania przez oskarżonego dwóch bezwzględnych zakazów prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości oraz wbrew decyzji o cofnięciu uprawnień. Truizmem byłoby stwierdzenie, że oskarżony miał szereg innych możliwości udzielenia pomocy koledze i to pomocy zdecydowanie bardziej fachowej niż sposób jaki wybrał w przedmiotowym stanie faktycznym. Tym bardziej nie może to stanowić żadnej okoliczności łagodzącej jeśli uwzględnimy fakt świadomości oskarżonego, co do konsekwencji złamania powyższych zakazów wynikającej z uprzedniej czterokrotnej karalności za przestępstwa z art. 178a kk, w tym trzykrotnej za niestosowanie się do orzeczonego zakazu z art. 244 kk.

Jeśli chodzi o zarzut obrazy art. 413 § 2 pkt 1 kpk, to twierdzenie, że w opisie czynu przypisanego nie sprecyzowano postaci zamiaru z jakim działał oskarżony może ten zarzut uzasadniać. Faktem jest, że opis czynu nie precyzuje formy umyślności i nie określa postaci zamiaru. Opis czynu jednoznacznie odzwierciedla jedynie ustalenie, że oskarżony wyczerpał znamiona przedmiotowe przestępstwa wskazanego w kwalifikacji prawnej. Spośród przepisów zawierających postanowienia określające wymagania dotyczące zakresu treści jaka powinna być zamieszczona w opisie czynu, art. 332 § 1 pkt 2 k.p.k. wylicza elementy tego opisu, poprzestając na okolicznościach natury przedmiotowej. Wszystkie te przepisy (a więc także art. 313 § 2 i 413 § 2 pkt 1 k.p.k.) formułują natomiast wymaganie "dokładnego określenia czynu" zarzucanego i przypisanego. Wymaganie to należy odnieść również do strony podmiotowej czynu i to niezależnie od wagi i złożoności zachowania stanowiącego znamiona czynu przypisanego. Wskazane wyżej przepisy, a także poglądy wyrażone w orzecznictwie i doktrynie nakazują przyjąć, że określenie czynu przypisanego jest dokładne, jeżeli nie pozostawia wątpliwości co do tożsamości zdarzenia, a więc wskazuje czas i miejsce popełnienia przestępstwa, indywidualizuje wszystkie uogólnione w opisie danego typu czynu znamiona dyspozycji normy i opisuje okoliczności uzasadniające zamieszczenie w kwalifikacji prawnej niektórych przepisów części ogólnej Kodeksu karnego (podobnie w postanowieniu SN z dnia 28 maja 2003 r. (WK 10/03 - OSNKW 2003, z. 9-10, poz. 76), zgodnie z którymi wymóg dokładności określenia czynu przypisanego nie jest spełniony bez wskazania postaci zamiaru. Podniesione przez obrońcę uchybienie procesowe nie stanowi jednak in concreto rażącego naruszenia prawa i pozostaje bez wpływu na treść wyroku. Ocena ta uwzględnia fakt, iż w przyjętym opisie czynu i jego kwalifikacji nie określono jej sprzecznie z ustaleniami sądu przedstawionymi w motywach wyroku (strona 7 uzasadnienia). Finalnie, więc zarzut ten nie mógł być uznany za skuteczny.

Nie mógł być uznany za zasadny zarzut rażącej niewspółmierności kary i środków karnych. Skarżący nie przedstawia dodatkowych argumentów poza tymi podniesionymi przy zarzutach obrazy przepisów postępowania i błędu w

ustaleniach faktycznych. Natomiast wymiar kary i środków karnych uwzględniając zagrożenie za przypisane oskarżonemu przestępstwo należy uznać za stosunkowo łagodny.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 456 kpk w zw. z art. 437 § 1 kpk i art. 636 § 1 kpk orzekł jak w dyspozytywnej części wyroku.

SSO Krzysztof Sajtyna